

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради щодо можливості акредитації освітньої програми

Заклад вищої освіти	Державний вищий навчальний заклад "Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника"
Освітня програма	9994 українська мова і література
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Спеціальність	035 Філологія

Цей експертний висновок складений за результатами розгляду галузевою експертною радою (ГЕР) акредитаційної справи. Розгляд справи ГЕР є частиною акредитаційної процедури Національного агентства і здійснюється на основі поданих закладом відомостей про самооцінювання освітньої програми, а також звіту експертної групи про результати акредитаційної експертизи.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ГЕР - галузева експертна рада

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради щодо можливості акредитації освітньої програми

24.04.2020 р.

Справа № 0198/АС-20

Галузева експертна рада Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти з галузі знань «03 Гуманітарні науки» у складі:

Ігор Лиман – головуєчий,
Виткалов Сергій Володимирович,
Шабанова Юлія Олександрівна,
Снитко Олена Степанівна,
Серебрянська Ірина Миколаївна,
Попович Василь Михайлович,
Півненко Володимир Юрійович,
Олена Сминтина,
Олена Колесник,
Олена Александрова,
Мойсієнко Віктор Михайлович,
Луцак Світлана Миколаївна,
Єсипенко Надія Григорівна,
Дейнеко Іван Андрійович,
Гуз Анатолій Михайлович,

за участі запрошених осіб:

відсутні,

розглянула на своєму засіданні матеріали акредитаційної справи щодо акредитації освітньої програми:

Назва ЗВО	Державний вищий навчальний заклад "Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника"
Назва ВСП ЗВО	<i>не застосовується</i>
ID освітньої програми в ЄДЕБО	9994
Назва ОП	українська мова і література
Галузь знань	03 Гуманітарні науки
Спеціальність	035 Філологія
Спеціалізація (за наявності)	035.01 українська мова та література
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

За результатами розгляду акредитаційної справи галузева експертна рада

РЕКОМЕНДУЄ

ухвалити рішення про акредитацію.

За – 15, Проти – 0

1. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку ГЕР

підстави для відмови в акредитації, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, або для призначення повторної акредитаційної експертизи, відсутні

наявні підстави для відмови в акредитації, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

наявні підстави для призначення повторної акредитаційної експертизи

2. Обґрунтування ГЕР

У цьому розділі ГЕР надає власну оцінку відповідності освітньої програми, базуючись на змісті звіту експертної групи та інших матеріалах акредитаційної справи.

Заповнення полів «Обґрунтування» є обов'язковим, якщо ГЕР змінює рівень відповідності, визначений експертною групою, або підтверджує рівень відповідності А, Е чи F. У цих випадках необхідно заповнити обґрунтування не менше як за одним підкритерієм у межах відповідного критерію.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

1.1 Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти

Освітня програма «Українська мова і література» має чітко сформовану мету, яка відповідає Стратегії ЗВО (<https://pnu.edu.ua/%D1%81%D1%82%D1%80%D0%B0%D1%82%D0%B5%D0%B3%D1%96%D1%8F-%D1%80%D0%BE%D0%B7%D0%B2%D0%B8%D1%82%D0%BA%D1%83-%D1%83%D0%BD%D1%96%D0%B2%D0%B5%D1%80%D1%81%D0%B8%D1%82%D0%B5%D1%82%D1%83/>). Заслуговує на увагу те, що до дисциплін вільного вибору здобувача ввійшли такі, що поглиблюють знання гуманітаріїв з історії етнічних особливостей регіону, розвитку народно-поетичної творчості етнічних груп краю.

1.2 Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін

При формуванні цілей та програмних результатів навчання ОП її автори намагались максимально врахувати пропозиції усіх груп зацікавлених сторін. Це відзначили члени ЕГ за результатами зустрічей зі студентами та роботодавцями (<https://kum.pnu.edu.ua/2020/01/22/%D0%B7%D1%83%D1%81%D1%82%D1%80%D1%96%D1%87-%D1%81%D1%82%D1%83%D0%B4%D0%B5%D0%BD%D1%82%D1%96%D0%B2-%D1%83%D0%BA%D1%80%D0%B0%D1%97%D0%BD%D1%96%D1%81%D1%82%D1%96%D0%B2-%D1%96%D0%B7-%D0%BF%D0%BE%D1%82/>), (<https://kum.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/45/2020/03/%D0%A3%D1%85%D0%B2%D0%B0%D0%BB%D0%B8-%D0%BA%D0%B0%D1%84%D0%B5%D0%B4%D1%80%D0%B8.pdf>).

1.3 Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм

ЗВО уклав низку угод, які сприятимуть працевлаштуванню здобувачів ОП. Уведення до НП психолого-педагогічних дисциплін («Психологія», «Педагогіка», «Методика викладання української мови», «Методика викладання української літератури») розширює можливості подальшої роботи і в закладах середньої освіти. Водночас, підтримуємо побажання членів ЕГ про те, що цикл цих дисциплін не послідовно відображено в програмних результатах навчання.

1.4 Освітня програма дає можливість досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності).

За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти програмні результати навчання мають відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня

Освітня програма «Українська мова та література» дає змогу досягнути результатів навчання, визначених у стандарті вищої освіти спеціальності 035 «Філологія».

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

2.1 Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності)

Загальний обсяг ОП «Українська мова і література» становить 240 кредитів ЄКТС, що відповідає ст. 5 Закону України «Про вищу освіту» та нещодавно затвердженому Стандарту вищої освіти «Філологія» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти.

2.2 Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, становлять логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дають можливість досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання

Компоненти ОП логічно пов'язані між собою і передбачають формування загальних і фахових компетентностей, а також практичну підготовку здобувачів. Звертаємо увагу на побажання членів ЕГ, що досягнення ПРН 1 у частині спілкування іноземною мовою відбувається лише за рахунок вибіркового дисциплін. Тому ГЕР звертає увагу на пропозицію ЕГ увідповіднити структуру ОП до чинного законодавства.

2.3 Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною)

Зміст освітньої програми «Українська мова і література» відповідає визначеній у стандарті вищої освіти предметній сфері. Звертаємо увагу, що в ЗВО компоненти ОП спрямовані на вивчення дисциплін гуманітарного спрямування – історії України, історії української культури, філософії, які дають змогу забезпечити загальні компетентності освітньої програми. Ці дисципліни не в усіх ОП тепер наявні.

2.4 Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін в обсязі, передбаченому законодавством

Студенти за власним бажанням обирають рух до досягнення рівня професійної компетентності, що здійснюється при постійній педагогічній підтримці і під контролем, у процесі якого відбувається його творча самореалізація. Це регламентовано Положенням про порядок реалізації здобувачами вищої освіти ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» права на вільний вибір навчальних дисциплін (<https://bit.ly/33GmfSf>). Обсяг вибіркового компонентів в освітній програмі «Українська мова і література» становить 60 (25%) кредитів ЄКТС, що відповідає Закону України «Про вищу освіту». Представники ЕГ наголошують, що під час зустрічі здобувачі це підтвердили. Студенти ознайомлені з процедурами вибору дисциплін і змістом вибіркового компонентів.

2.5 Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дає можливість здобути компетентності, потрібні для подальшої професійної діяльності

Види діяльності бакалавра у процесі навчання та проходження практик передбачають формування й розвиток стратегічного мислення, спрямовані на здобуття відповідних соціальних навичок (softskills). Обсяг практик на ОП «Українська мова і література» становить 24 кредити ЄКТС і передбачає проходження фольклорної, діалектологічної та двох виробничих навчально-виховних педагогічних практик. Практичну підготовку здобувачів вищої освіти регламентує Положення про організацію та проведення практики у Державному вищому навчальному закладі «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» (<https://nmv.pnu.edu.ua/wpcontent/uploads/sites/118/2019/11/%D0%BD%D0%B0%D0%BA%D0%B0%D0%B7-805.pdf>).

2.6 Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (softskills), що відповідають заявленим цілям

Як зазначають члени ЕГ у звіті, здобувачі вищої освіти підтвердили, що під час фольклорної, діалектологічної та педагогічних практик їх навчають працювати в команді, залагоджувати конфлікти, відповідати за свої вчинки.

2.7 Зміст освітньої програми враховує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності)

Освітня програма «Українська мова і література» не передбачає присвоєння професійної кваліфікації.

2.8 Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає фактичному навантаженню здобувачів, досягненню цілей та програмних результатів навчання

Згідно з рекомендаціями, наданими в Додатку до листа МОН від 13.03.2015 № 1/9-126 та Положенні про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» (схвалене вченою радою 30.06.2015 року протокол №7 та введене в дію наказом ректора №447 від 24.07.2015 р.), години аудиторного навантаження зменшено орієнтовно до 1/3 від кредиту ЄСТС та збільшено години на самостійну роботу до 2/3 кредиту ЄСТС. Під час зустрічі з членами ЕГ здобувачі вищої освіти підтвердили реалістичний обсяг самостійної роботи й адекватність вимог щодо її виконання.

2.9 Структура освітньої програми та навчальний план підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою у разі її здійснення узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти

ОП «Українська мова і література» не передбачає дуальної освіти, однак в університеті розроблено Положення про дуальну форму здобуття вищої освіти у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» (<https://nmv.pnu.edu.ua/wpcontent/uploads/sites/118/2019/11/%D0%9F%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B6%D0%B5%D0%BD%D0%BD%D1%8F-%D0%B4%D1%83%D0%B0%D0%BB%D1%8C%D0%BD%D0%B0%D0%BE%D1%81%D0%B2%D1%96%D1%82%D0%B0.pdf>)

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень А

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень А

Обґрунтування ГЕР

3.1 Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному вебсайті закладу вищої освіти

Правила прийому чіткі та зрозумілі для потенційних вступників і не містять дискримінаційних положень. Вони регульовані Правилами прийому до Державного вищого навчального закладу «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» у 2020 році (<https://admission.pnu.edu.ua/wpcontent/uploads/sites/6/2019/12/%D0%9F%D1%80%D0%B0%D0%B2%D0%B8%D0%B5%D0%B0-%D0%BF%D1%80%D0%B8%D0%B9%D0%BE%D0%BC%D1%83-%D0%9F%D0%9D%D0%A3-20201227.pdf>)

3.2 Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми

Згідно з Правилами прийому, абітурієнти подають 3 сертифікати ЗНО: 1) з української мови і літератури (0, 4%), 2) з іноземної мови (0, 3%), 3) з історії України (0, 3%) або географії (0, 3%). Визначення таких предметів та ваги коефіцієнтів цілком логічне й об'єктивне та слугує ефективним способом формування контингенту студентів.

3.3 Визначено чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

У ЗВО чітко регламентовані визнання результатів навчання, здобутих в інших ЗВО. Члени ЕГ продемонстрували це на прикладі переведених до Прикарпатського університету з інших навчальних закладів конкретних студентів: Сас В. М., Лицур А. М., Кухар М. М.

3.4 Визначено чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, що є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

У ЗВО чинне "Положення про порядок зарахування результатів неформальної освіти" (https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2019/11/819_29.11.2019.pdf). Практики застосування цього Положення на ОП «Українська мова і література» немає.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

4.1 Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи

Серед форм роботи, які використовують викладачі у навчальному процесі – індивідуальна, групова, колективна. Викладачі застосовують у роботі словесні, наочні та практичні методи. До методів подання матеріалу належать розповідь, пояснення, бесіда, лекція, робота над джерелами, демонстрація, візуалізація, самостійна робота, навчальні ігри, імітаційні ігри, диспутки візначили члени ЕГ, на ОП «Українська мова і література» враховують принципи академічної свободи, зокрема студенти можуть вільно обирати теми курсових і кваліфікаційних робіт або пропонувати власну тематику для досліджень. Після проведення екзаменаційної сесії відбувається опитування студентів щодо якості викладання дисциплін (<https://cee.pnu.edu.ua/%d0%b2%d0%b8%d0%ba%d0%bb%d0%b4%d0%b0%d1%87-%d0%be%d1%87%d0%b8%d0%bc%d0%b0-%d1%81%d1%82%d1%83%d0%b4%d0%b5%d0%bd%d1%82%d0%b0/>), а також, як зазначили здобувачі під час зустрічі, викладачі безпосередньо запитують їх, що потрібно вдосконалити на заняттях

4.2 Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання в межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб)

Студенти, які навчаються за акредитованою ОП, мають усю необхідну інформацію про навчальний процес. Це потверджують під час зустрічі зі здобувачами й члени експертної групи.

4.3 Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми

Університет забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації ОП «Українська мова і література», насамперед через написання курсових і кваліфікаційних робіт. Із метою підготовки здобувачів до такого виду роботи освітня програма професійної підготовки бакалавра містить курс «Основи наукових досліджень». Вимоги до написання курсових та бакалаврських робіт розміщені на сторінках кафедр.

4.4 Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі - викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі

Викладачі, які забезпечують навчальний процес на ОП, постійно удосконалюють та оновлюють курси. Оновлення змісту навчальних дисциплін на основі найновіших досягнень науки та інноваційних практик щорічно обговорюють на засіданнях кафедр. Це відображено у відповідних протоколах засідань кафедр.

4.5 Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти

У ЗВО діє Положення про академічну мобільність, а також розроблено Стратегію інтернаціоналізації (<https://ic.pnu.edu.ua/%d1%81%d1%82%d1%80%d0%b0%d1%82%d0%b5%d0%b3%d1%96%d1%8f-%d1%96%d0%bd%d1%82%d0%b5%d1%80%d0%bd%d0%b0%d1%86%d1%96%d0%be%d0%bd%d0%b0%d0%bb%d1%96%d0%b7%d0%b0%d1%86%d1%96%d1%97/>). Це дає можливість запрошувати для викладання окремих дисциплін провідних фахівців у галузі. Так, перед студентами неодноразово виступали запрошені професори Рудницький Л., Козак С.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

5.1 Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дають можливість встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів

навчання для окремого освітнього компонента та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь

У ЗВО використовуються такі форми поточних, тематичних, періодичних, підсумкових контрольних заходів: тестування (проводиться регулярно на вибірковій основі й уможливує перевірити підготовку студентів до кожного заняття), усне та письмове опитування, доповіді на семінарських заняттях, творчі завдання (здійснюється з метою формування вмінь і навичок практичного спрямування, формування сучасного наукового мислення, вміння приймати відповідальні та ефективні рішення). Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, продуманими, зрозумілими, дають змогу встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компонента та ОП загалом, а також оприлюднюються заздалегідь. У ЗВО діє «Положення про моніторинг рівня знань здобувачів вищої освіти Державного вищого навчального закладу «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»» (<https://bit.ly/33Jnksf>)

5.2 Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності)

Атестація здобувачів вищої освіти здійснюється у формі атестаційного екзамену. Члени ЕГ вказують на не зовсім мотивовану наявність методичного компонента у структурі комплексного атестаційного іспиту. Однак зазначимо, що цикл психолого-педагогічних дисциплін («Психологія», «Педагогіка», «Методика викладання української мови», «Методика викладання української літератури») розширює можливості подальшої роботи здобувачів і в закладах середньої освіти. З огляду на це, можливо, методична складова в цьому іспиті доречна.

5.3 Визначено чіткі та зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для всіх учасників освітнього процесу, які забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема охоплюють процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Форми контрольних заходів у межах навчальних дисциплін ОП регламентовано «Положенням про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в державному вищому навчальному закладі «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника».

5.4 У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політику, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, яких послідовно дотримуються всі учасники освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності

Питання академічної доброчесності перебуває в постійному полі зору керівництва ЗВО. Діє Кодекс честі ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» (<https://bit.ly/2vHPXtk>). Ця позиція доведена до всіх учасників навчального процесу. На це вказують експерти, які під час візиту пересвідчилися, що з 2019-2020 н.р. в університеті запроваджена наскрізна система перевірки на плагіат результатів наукової, навчально-методичної та академічної роботи з використанням системи StrikePlagiarism.

Критерій 6. Людські ресурси

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

6.1 Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання

Академічна та професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, відповідає напряму ОП. Це підтверджують і члени ЕГ.

6.2 Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дають можливість забезпечити потрібний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми

Заходи, спрямовані на підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників, дають змогу забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми. У ЗВО діє Положення про підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» (https://nmv.pnu.edu.ua/wpcontent/uploads/sites/118/2019/11/820_29.11.2019.pdf)

6.3 Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу

ЗВО залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу через участь у засіданнях кафедри під час обговорення освітнього процесу за ОП та як голів екзаменаційних (кваліфікаційних) комісій

6.4 Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців

ЗВО залучає професіоналів-практиків до освітнього процесу через організацію та проведення тренінгів, практичних занять, гостьових лекцій. Їх запрошення регламентоване Положенням про освітні програми у ДВНЗ "Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника" (https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2020/02/polozhennya_op.pdf (с. 13))

6.5 Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями

Працівники ЗВО підвищують кваліфікацію та проходять стажування у відповідних наукових й освітньо-наукових установах як в Україні, так і за її межами на підставі договорів, що укладаються між закладом-замовником і закладом-виконавцем.

6.6 Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності

В університеті розроблена система стимулювання НПП за особливі досягнення. У ЗВО діє базове Положення про рейтингове оцінювання ефективності роботи науково-педагогічних працівників, орієнтоване на врахування усіх показників діяльності НПП.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

7.1 Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми гарантують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання

Фінансові й матеріально-технічні ресурси забезпечують освітній процес за ОП. Зокрема, навчальні лабораторії забезпечено комп'ютерною та мультимедійною технікою. ЗВО має сучасне технічне оснащення, з якого активізовано: проектор VIEWSONIC P JD5151 (1 шт.), вебкамера Logitech C270 HD (2 шт.), екран настінний стаціонарний 209×360 см (2 шт.), медіа процесор HP (Celeron 1000M/2G/320G/UMA/DRW/B) (3 шт.), мультимедійний проектор PJD5132 (DLP 2800 lm SVGA150) (3 шт.), диктофон цифровий OLYMPUS VN-713 PC (1 шт.), екран настінний ручний 99"91:10 177,8*177,8 (2 шт.), принтер Canon LBP 6020 (1 шт.), ноутбук TOSHIBA Satelite L650-1C3 15.6Led *3 шт. та ін

7.2 Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, потрібних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми

ЗВО забезпечує безоплатний доступ до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та наукової діяльності в межах освітньої програми.

7.3 Освітнє середовище є безпечним для життя і здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дає можливість задовольнити їхні потреби та інтереси

Освітнє середовище є безпечним для життя і здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою.

7.4 Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою

Комунікація зі студентами ЗВО відбувається як через старост академічних груп і їх кураторів, так і безпосередньо. При цьому використовуються сучасні засоби комунікації: електронна пошта, месенджери, спільноти у месенджерах і соцмережах. Контакти викладачів, кафедр, деканату тощо є у вільному доступі на сайті ЗВО.

7.5 Заклад вищої освіти створює достатні умови щодо реалізації права на освіту для осіб з особливими освітніми потребами, які навчаються за освітньою програмою

Студенти, що мають інвалідність, матері дітей до 1 року можуть навчатися за індивідуальним графіком. Ця діяльність регламентована Положенням про порядок навчання студентів за індивідуальним графіком у Державному вищому навчальному закладі «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» (<https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2019/09/%D0%BD%D0%B0%D0%BA%D0%B0%D0%B7-628.pdf>).

. Корпус, у якому відбувається навчання за ОП, відповідає вимогам доступності для осіб з обмеженими фізичними можливостями: є пандус, якісна прилегла територія, широкі двері, позначки про доступність, кнопка виклику чергового, який відчиняє двері, піднімає особу з інвалідністю підйомником на перший поверх і супроводжує її до окремого ліфта. Супровід осіб, що потребують допомоги, надання фізичної допомоги забезпечує комендант корпусу.

7.6 Наявні чіткі і зрозумілі політика та процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних із сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Процедури вирішення конфліктних ситуацій регламентовані багатьма документами: Статутом Д В Н З «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» (<https://bit.ly/2Ua3F11>), Кодексом честі ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» (<https://bit.ly/2UsktQg>), наказом №193 від 28.03.2018 р. Про запобігання та врегулювання конфлікту інтересів (<https://bit.ly/3aoZR2l>), наказ ректора №155. від 07.03.2019 «Про заходи з метою попередження булінгу та насильства в освітньому просторі» (<https://bit.ly/3bcosHw>). Відсутність документів щодо розгляду повідомлень про корупцію компенсоване призначенням провідного фахівця ректорату з питань запобігання та виявлення корупції.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

8.1 Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми

У ЗВО існує Центр забезпечення якості освіти, у функції якого в тому числі входить розроблення політики та процедур, пов'язаних з опрацюванням, моніторингом і періодичним переглядом ОП, а також вивчення ставлення студентів стосовно якості освіти: викладання, освітніх програм і курсів, супровідних документів (шаблонів, методичних рекомендацій та ін.)

8.2 Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми

Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду змісту ОП. Цікавими виглядають результати анкетування студентів. Як свідчать результати опрацювання анкет, більшість здобувачів задоволені освітньою програмою, проте ними висловлено окремі побажання: «розширити спектр дисциплін на вибір студента», «збільшити кількість лекційних годин», «зменшити кількість самостійної роботи». Зазначимо, що під час виїзної експертизи ЕГ встановила факт залучення здобувачів вищої освіти до систематичного перегляду ОП та обговорення її змісту (через анкетування).

8.3 Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери

Роботодавці безпосередньо залучені до процесу періодичного перегляду змісту ОП та її компонентів, що знаходить підтвердження в ухвалах спільних засідань кафедри української мови і кафедри української літератури (<https://kum.pnu.edu.ua/wpcontent/uploads/sites/45/2020/03/%D0%A3%D1%85%D0%B2%D0%B0%D0%BB%D0%B8-%D0%BA%D0%B0%D1%84%D0%B5%D0%B4%D1%80%D0%B8.pdf>). Так, У 2018 році було враховано пропозицію зовнішніх стейкхолдерів і внесено до каталогу дисциплін вільного вибору студента освітні компоненти, орієнтовані на новітні тенденції розвитку філологічної науки: «Основи соціолінгвістики», «Основи морфології української мови», «Українське термінознавство: історія, стан, перспективи», «Традиційні і нові підходи в українській морфології», «Літературна діаспора середини ХХ століття» та ін.

8.4 Наявна практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми

На Факультеті філології практикують аналіз кар'єрного руху випускників. Після проходження педагогічної практики студенти 3-4 курсів заповнюють анкету, де описують свої професійні навички викладача-словесника. Бази даних випускників ОП Філологія не сформовано, оскільки вона недавно запрацювала на Факультеті філології.

8.5 Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми

Моніторинг якості освітнього процесу відбувається відповідно до Положення про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в ЗВО (<https://nmv.pnu.edu.ua/wp->

content/uploads/sites/118/2018/04/Polozhennia-pro-orhanizatsiiu-osvitnoho-protsesu-ta-rozrobku-osnovnykh-dokumentiv-z-orhanizatsii-osvitnoho-protsesu-v-DVNZ-%C2%ABPrykarpatskyi-natsionalnyi-universytet-imeni-Vasylii-Stefanyka%C2%BB.pdf). Щорічні звіти з моніторингу освітнього процесу на Факультеті філології, рейтингове оцінювання викладачів, анкетування студентів щодо якості навчальних дисциплін ілюструє окремі зауваження до освітньої діяльності з реалізації ОП. Наприклад, Так, не кожного року бакалаври Факультету філології є переможцями Всеукраїнської олімпіади з української мови чи конкурсу кращих студентських наукових робіт, хоча завжди займають призові місця на Міжнародному конкурсі знавців української мови імені Петра Яцика, Міжнародному мовно-літературному конкурсі імені Тараса Шевченка.

8.6 Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій) беруться до уваги під час перегляду освітньої програми

Зовнішній аналіз забезпечення якості вищої освіти відбувається вперше

8.7 В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, що сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою

Сформована рівнева структура внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та вищої освіти Університету. Наприклад, Студентський сенат разом зі старостами академічних груп бере участь в оцінці якості викладання навчальних дисциплін, яка проводиться після семестрового контролю.

Критерій 9. Прозорість та публічність

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

9.1 Визначені чіткі та зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними, чітким, зрозумілим. Усі документи (кількістю 11), які регламентують права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, розміщені на сайті ЗВО.

9.2 Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному вебсайті відповідний проєкт із метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін

Повна інформація про затвердження ОП є на сайті ЗВО (<https://philology.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/2/2020/01/%D0%9E%D0%9F-%D0%A3%D0%9C%D0%9B%D1%84-%D0%BF%D1%80%D0%BE%D0%B5%D0%BA%D1%82.pdf>). Побаження та зміни акумулюються в електронних скриньках, а з часом обговорюються учасниками навчального процесу.

9.3 Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному вебсайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства

ОП розміщено в публічному доступі на сайті ЗВОм https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2020/02/035.01-Osvitnia-prohrama_bak.pdf. На сайті оприлюднено також проєкт для обговорення (<https://philology.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/2/2020/01/%D0%9E%D0%9F-%D0%A3%D0%9C%D0%9B%D1%84-%D0%BF%D1%80%D0%BE%D0%B5%D0%BA%D1%82.pdf>).

Критерій 10. Навчання через дослідження

Рівень відповідності (експертна група)

не застосовується

Рівень відповідності (ГЕР)

не застосовується

Обґрунтування ГЕР

10.1 Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності в закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю

не застосовується

10.2 Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напряму досліджень наукових керівників

не застосовується

10.3 Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення й апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо)

не застосовується

10.4 Заклад вищої освіти забезпечує можливості для залучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проєктах тощо

не застосовується

10.5 Наявна практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проєктах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються

не застосовується

10.6 Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у професійній діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для унеможливлення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності

не застосовується

3. Рекомендації з подальшого удосконалення освітньої програми

У цьому розділі на основі звіту експертної групи та висновків ГЕР резюмуються рекомендації стосовно подальшого удосконалення освітньої програми, включаючи пропозиції щодо усунення виявлених під час акредитації недоліків. Заповнення цих полів є обов'язковим у всіх випадках, коли ГЕР погодилася або визначила рівень відповідності критерію В, Е чи F.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми

Рекомендуємо врахувати тенденції розвитку спеціальності у вітчизняній та закордонній освітній практиці. Модернізувати ОП з урахуванням кращих зразків інших ЗВО.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

Рекомендуємо удосконалити перелік компонентів ОП, щоби повністю забезпечити обов'язковими дисциплінами досягнення ПРН 1 у частині володіння іноземною мовою та ін.; зменшити педагогічний складник освітньої програми через запровадження вже розробленого переліку компонентів. Також варто удосконалити процедуру вибору студентами вибіркового дисциплін.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

У ЗВО доступність до освітньої програми та визнання результатів навчання цілком прозорі. Із цього критерію зауваження й побажання експертів відсутні.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

Рекомендуємо систематично оновлювати зміст навчальних дисциплін, залучати до процесу викладання кращих фахівців з українистики з вітчизняних та закордонних університетів та академічних установ.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

Рекомендуємо розглянути питання про зняття альтернативності (проходить у формі складання комплексного підсумкового іспиту з української мови чи літератури з методиками їх викладання), а також про доцільність захисту випускної кваліфікаційної роботи бакалавра, що не передбачена чинним стандартом вищої освіти.

Критерій 6. Людські ресурси

Рекомендуємо активніше залучати роботодавців не лише до навчального процесу (до виробничих практик, читання лекцій, до участі в роботі екзаменаційних комісій), а також до інших заходів, які проводяться на цій ОП.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

Рекомендуємо розглянути питання про систематизацію різних документів у цілісне Положення щодо врегулювання конфліктних ситуацій та сексуальних домагань.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

Рекомендуємо з усіх дисциплін, які формують професійні компетентности, проводити серед студентів анкетування-опитування щодо якості викладання.

Критерій 9. Прозорість та публічність

Рекомендації відсутні

Критерій 10. Навчання через дослідження

не застосовується

4. Додатки

Відсутні

Шляхом підписання цього експертного висновку я підтверджую, що внесені до нього відомості про присутніх на засіданні ГЕР і результати голосування членів ГЕР є достовірними, а експертний висновок було схвалено на засіданні ГЕР так, як його викладено вище.

Документ підписаний кваліфікованим електронним підписом.

Головуючий на засіданні ГЕР

ЛИМАН ІГОР ІГОРЕВИЧ